

**SKUBIOSIOS MEDICINOS PAGALBOS SLAUGOS SPECIALISTO
PAREIGINIAI NUOSTATAI**

I. BENDROJI DALIS

1. VšĮ Kauno rajono greitosios medicinos pagalbos stoties skubiosios medicinos pagalbos slaugos specialistas (toliau – SMPSS) yra asmuo, turintis bendrosios praktikos slaugytojo arba akušerio licenciją ir baigęs Bendrosios praktikos slaugos arba Akušerijos studijų programas, išklauses skubiosios medicinos pagalbos specializacijos programą ir įgijęs tai patvirtinantį pažymėjimą arba pažymėjimą, patvirtinantį išklausytą skubiosios medicinos pagalbos teorinio mokymo programą ir darbdavio pažymą, patvirtinančią atliktą praktinį mokymą dirbant jaunesniuoju skubiosios medicinos pagalbos slaugos specialistu, kurių profesinė kvalifikacija atitinka šiuos reikalavimus:

1.1. asmenys baigę medicinos felčerio studijų programą ir turintys tai patvirtinančius dokumentus;

1.2. asmenys, pradėję dirbti ar dirbę iki 2009 m. rugsėjo 1 d. visą darbo laiką 2 metus nepertraukiamai arba ne visą darbo laiką, tačiau atitinkamai ilgesnį laikotarpį bendruomenės slaugytojais, greitosios medicinos pagalbos felčeriais Lietuvos Respublikoje ir turintys aukštojo mokslo universitetinių slaugos arba joms prilygintų studijų, arba akušerijos studijų baigimą bei bendrosios praktikos slaugytojo, slaugytojo arba akušerio profesinę kvalifikaciją patvirtinantį diplomą, arba aukštojo mokslo neuniversitetinių slaugos ar joms prilygintų studijų, arba akušerijos studijų baigimą ir bendrosios praktikos slaugytojo, slaugytojo arba akušerio profesinę kvalifikaciją patvirtinantį diplomą, arba baigę medicinos mokyklos ar aukštesniosios medicinos mokyklos ne trumpesnę kaip 2 metų studijų programą ir įgiję mokyklų medicinos felčerio, krašto apsaugos medicinos felčerio, felčerio akušerio, akušerio, medicinos sesers, vaikų įstaigų medicinos sesers profesinę kvalifikaciją patvirtinantį diplomą.

2. SMPSS tiesiogiai pavaldus VšĮ Kauno rajono greitosios medicinos pagalbos stoties slaugos administratorei, o kaip išvažiuojamosios greitosios medicinos pagalbos (toliau - GMP) brigados narys budėjimo metu - vykdo GMP dispečerio nurodymus.

3. SMPSS-ui darbo metu kaip GMP brigados narys yra pavaldus GMP automobilio vairuotojas ar vairuotojas-paramedikas. Teikiant skubiąją medicinos pagalbą kartu su gydytoju – SMPSS pavaldus gydytojui.

4. SMPSS kartu su GMP automobilio vairuotoju ar vairuotoju-paramediku teikia skubiąją medicinos pagalbą Kauno rajono teritorijoje nelaimingų atsitikimų, gaisrų, avarijų, bei gyvybei pavojingų būklių atvejais.

5. SMPSS gali pavaduoti kitą SMPSS arba gydytoją jo kasmetinių atostogų, mokymosi, ligos metu ir kitais atvejais, pagal darbo grafiką.

II. SKUBIOSIOS MEDICINOS PAGALBOS SLAUGOS SPECIALISTO KOMPETENCIJA

6. SMPSS turi žinoti:

6.1. sveikatos apsaugos ir socialinės medicinos principus;

6.2. žmogaus anatomiją, fiziologiją, patofiziologiją, ligų etiologiją, patogenezę, simptomatiką, simptomų ir sindromų diagnostiką, konservatyvų gydymą, intervencinio ir operacinio gydymo principus bei indikacijas, kontraindikacijas, ligų profilaktiką, vaistinių preparatų, reikalingų teikti skubiąją medicinos pagalbą, klinikinę farmakologiją;

6.3. skiriamų skubiosios medicinos pagalbos vaistinių preparatų indikacijas ir kontraindikacijas;

6.4. GMP teikimo gerų darbo rezultatų rodiklius (operatyvumas, intensyvumas ir kt.).

7. SMPSS turi išmanyti:

7.1. sveikatos apsaugos ir socialinės medicinos organizavimo ir skubiosios medicinos priežiūros vadybos pagrindus;

7.2. sveikatos draudimo pagrindus, principus ir rūšis;

7.3. pagrindinius sveikatos priežiūros rodiklius; medicinos statistikos pagrindus;

7.4. infuzinės terapijos taikymo principus;

7.5. ekstremalių situacijų problematiką ir jų sprendimo būdus.

8. SMPSS turi mokėti:

8.1. skirstyti pacientus pagal jų būklės sunkumo kategoriją (kritinės, vidutinio sunkumo ir lengvos būklės) ir užtikrinti būklės sunkumą atitinkantį gydymo bei priežiūros planą, nustatyti vyraujantį sindromą;

8.2. teikti skubiąją medicinos pagalbą, taikant LR įteisintus tyrimo ir diagnostikos metodus, patvirtintus vidaus gydymo algoritmus ir slaugos protokolus;

8.3. ikistacionariniame periode tiksliai surinkti informaciją apie pacientą;

8.4. suteikti skubiąją medicinos ir kitą pagalbą (kviesti kitas tarnybas, informuoti dispečerį ir t.t.) gaunant nurodymus nuotoliniu būdu;

- 8.5. vadovauti vertinant paciento būklę bei teikiant skubiąją medicinos pagalbą;
- 8.6. įvertinti paciento būklę bei atlikti neatidėliotinus veiksmus, stabilizuojančius jo kvėpavimą, kraujotaką bei sąmonės būseną;
- 8.7. efektyviai bendraujant įvertinti simptomus bei ligos anamnezę;
- 8.8. atlikti pirminę ir antrinę paciento apžiūrą;
- 8.9. vertinti gydymo bei pagalbos efektą, palaikyti stabilią paciento būklę;
- 8.10. vertinti žmogaus gyvybinių funkcijų rodiklius ir jų dinamiką;
- 8.11. valdyti ekstremalias situacijas, įvertinti ir optimaliai valdyti įvykio vietoje esančius resursus, nustatyti ir organizuoti papildomų pajėgų atvykimą į įvykio vietą;
- 8.12. naudotis ryšio priemonėmis, gauti ir perduoti informaciją nuotoliniu būdu;
- 8.13. esant būtinybei, pagal savo kompetenciją konsultuoti pacientus telefonu, iki atvyks greitoji medicinos pagalba;
- 8.14. saugaus transportavimo metodus;
- 8.15. pasirinkti transportavimo būdą, teisingai naudoti transportavimui skirtą įrangą.

9. SMPSS turi gebėti:

- 9.1. stabilizuoti ir palaikyti sutrikusias organizmo pagrindines gyvybines funkcijas- kvėpavimo, kraujotakos, medžiagų apykaitos;
- 9.2. malšinti skausmą;
- 9.3. reanimuoti visų amžiaus grupių pacientus;
- 9.4. pašalinti svetimkūnį;
- 9.5. įtariant apsinuodijimą išvalyti virškinamąjį traktą;
- 9.6. neatidėliotinai skirti svarbiausius priešnuodžius;
- 9.7. įtariant apsinuodijimą teikti skubiąją medicinos pagalbą;
- 9.8. riboti fizinį aktyvumą;
- 9.9. imobilizuoti lūžius ir panirimus; imobilizuoti stuburą;
- 9.10. stabdyti kraujavimą; tvarstyti žaizdas;
- 9.11. teikti pagalbą gimdymo metu.

10. SMPSS turi gebėti atlikti:

- 10.1. skubią paciento sedaciją;
- 10.2. veiksmus, užtikrinančius kvėpavimo takų praeinamumą bei kvėpavimą (spontaninį arba dirbtinį): uždėti kaukę, įkišti orofaringinį bei nazofaringinį vamzdelį, laringinę kaukę, Heimlich'o metodą (manevrą), endotrachėjinę intubaciją, koniotomiją, pertrachėjinę deguonies srovės plaučių ventiliaciją, mechaninę ventiliaciją, laringoskopiją;

- 10.3. dekompresinę pleuros ertmės punkciją;
- 10.4. elektrinę širdies defibriliaciją bei kardioversiją;
- 10.5. širdies transkutaninę stimuliaciją;
- 10.6. intrakaulinę ir intraveninę infuziją, periferinių venų punkciją ir kateterizaciją.

11. SMPSS turi gebėti vertinti šiuos rodmenis: elektrokardiogramos, pulsoksimetrijos, arterinio kraujospūdžio, matuojamo neinvaziniu būdu, kvėpavimo funkcijų tyrimo (kapnometrijos), diurezės, temperatūros, gliukozės kiekį kraujyje.

III. SKUBIOSIOS MEDICINOS PAGALBOS SLAUGOS SPECIALISTO PAREIGOS

12. SMPSS dirba pagal nustatytą darbo grafiką, kuri tvirtina įstaigos vadovas.

13. SMPSS atsako už savo GMP brigados darbą.

14. Atvykęs į darbą, SMPSS privalo:

14.1. patikrinti savo GMP brigados GMP automobilio paruošimą darbui, jo sanitarinę būklę, medicininės aparatūros tinkamumą darbui, radijo ryšį;

14.2. pilnai perimti iš prieš tai budėjusio GMP mediko pamainą, išsiaiškinti, ar neatsirado neatidėliotinai taisytinų darbų;

14.3. asmeniškai perduoti/ perimti narkotikus, kitus nustatytus medikamentus ir pasirašyti žurnale;

14.4. susipažinti su naujais vyr. gydytojo įsakymais bei nurodymais VŠĮ Kauno rajono greitosios medicinos pagalbos stotyje.

15. Teikdamas skubiąją medicinos pagalbą SMPSS privalo veikti greitai, bet ne paskubomis, parodydamas maksimalų dėmesį ligoniams. SMPSS ligonį visais atvejais privalo apžiūrėti kiek galima atidžiau, skubiąją medicinos pagalbą privalo suteikti kuo pilnesnę, kiek tai įmanoma greitosios medicinos pagalbos sąlygomis.

16. Jei ligonis pervežamas nesant artimųjų, SMPSS gali palikti raštelį, kad ligonis išvežtas greitosios medicinos pagalbos transportu.

17. SMPSS palikdamas ligonį namuose privalo duoti patarimus, kur jam ir jo artimiesiems kreiptis tolimesniam gydymui.

18. Aptarnavęs ligonį, SMPSS, pagal galimybę, telefonu ar radijo ryšiu susisieks su GMP dispečeriu ir toliau vykdo jo nurodymus.

19. Apie visus staigius mirties atvejus bei sužalojimus, kurie gali būti susiję su nusikaltimu, apie pastebėtą smurtą prieš vaikus, SMPSS privalo pranešti GMP dispečeriui, kad būtų pranešta atitinkamoms instancijoms.

20. Jei, vykdydamas jam pavestą užduotį, kelyje susiduria su nelaimingu atsitikimu, SMPSS privalo sustoti ir suteikti skubiąją medicinos pagalbą, tik tuo atveju, jei tuo metu jo vežamas ligonis nėra kritinės būklės.

21. Grįžęs į budėjimo vietą (postą), SMPSS užpildo medicininius dokumentus, esant reikalui pasirūpina GMP automobilio dezinfekcija, kartu su GMP automobilio vairuotoju ar vairuotoju-paramediku sutvarko GMP automobilį, kad būtų galima tęsti darbą.

22. Jei dėl svarbių priežasčių negalima privažiuoti iki iškvietimo vietos, SMPSS privalo organizuoti ligonio pristatymą iki GMP automobilio kitomis priemonėmis, o jei tai neįmanoma, privalo asmeniškai vertinti situaciją, pirmiausia galvodamas apie savo ir GMP automobilio vairuotojo ar vairuotojo-paramediko saugumą. Tik įvertinus situaciją spręsti ar pačiam pėsčiomis nueiti iki kvietėjo, ar kartu eiti su GMP automobilio vairuotoju ar vairuotoju-paramediku, ar kviesti gelbėjimo tarnybą ir t.t. SMPSS sprendimas turi būti motyvuotas ir pagrįstas. SMPSS neturi teisės įsakyti vairuotojui važiuoti, jei vairuotojo nuomone, toliau nepravažiuojama.

23. Ligonius pareikalavus, SMPSS privalo pasakyti savo vardą ir pavardę. Darbo metu SMPSS privalo segėti darbo pažymėjimą ar kitą asmens tapatybę patvirtinančią kortelę.

24. Kol neateina nauja pamaina, SMPSS neturi teisės palikti posto ir tęsia darbą, kol bus pakeistas kitu darbuotoju.

25. SMPSS atvežęs ligonį į skubiosios pagalbos skyrių (SPS) privalo jį perduoti SPS personalo žiniai, užpildyti GMP kvietimo kortelę, aiškiai joje pasirašant.

26. Jei pacientui suteikiama mokama pervežimo paslauga, ir paslaugos užsakovas yra ASPI, SMPSS privalo užpildyti mokamos paslaugos užsakymo dėl ligonio transportavimo (budėjimo) lapą ir pristatyti jį į VšĮ Kauno rajono greitosios medicinos pagalbos stoties buhalteriją.

27. Jei pacientui suteikiama mokama pervežimo paslauga ir pacientas už ją moka pats, SMPSS turi paimti iš paciento nustatytą mokestį grynaisiais pinigais ir užpildyti grynujų pinigų priėmimo kvitą, pacientui paliekant vieną jo egzempliorių. Pinigus bei kvitą SMPSS privalo pristatyti į VšĮ Kauno rajono greitosios medicinos pagalbos stoties buhalteriją.

28. SMPSS privalo:

- 28.1. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais pacientą nukreipti pas šeimos gydytoją;
- 28.2. tobulinti profesinę kvalifikaciją LR teisės aktų nustatyta tvarka;
- 28.3. turėti slaugos specialisto spaudo numerį;

- 28.4. tvarkyti medicinos dokumentus LR teisės aktų nustatyta tvarka;
- 28.5. laiku periodiškai tikrintis sveikatą;
- 28.6. paaiškinti SMPSS praktikos aplinkybes valstybės institucijoms, kontroliuojančioms sveikatos priežiūros veiklą bei teisėsaugos institucijų prašymu;
- 28.7. paskelbus ekstremalią padėtį Kauno rajone, vykdyti administracijos ir dispečerio nurodymus pagal patvirtintą veikimo planą ekstremalios situacijos metu;
- 28.8. laikytis profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti;
- 28.9. žinoti ir laikytis korupcijos prevencijos principų;
- 28.10. laikytis VšĮ Kauno rajono greitosios medicinos pagalbos stoties įstatų (nuostatų), darbo tvarkos taisyklių bei savo pareiginių nuostatų, etikos kodekso, kitų vidaus dokumentų nuostatų.

<...>